

TÜBİTAK ENDÜSTRİYEL ETİK KURULU YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Endüstriyel Etik Kurulunun oluşumu, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından yürütülen destek programları kapsamında önerilen, desteklenen veya sonuçlanan proje destek, teşvik ve ödül faaliyetlerinde yer alan girişimciler, firmalar ile ilgili etik kural ihlallerine ilişkin konuları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 17/07/1963 tarihli ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanununun, 2 inci, 4 üncü maddeleri ile TÜBİTAK Bilim Kurulunun Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik'in 4 üncü, 4A maddesinin 1 inci fıkrasının e) ve f) bentlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Başkan: TÜBİTAK Başkanını,
- b) Başkanlık: TÜBİTAK Başkanlığını,
- c) Bilim Kurulu: TÜBİTAK Bilim Kurulunu,
- ç) Danışman: Gerek duyulan hallerde, bilgisinden faydalanmak amacıyla görüş alınabilecek konu uzmanı kişiyi,
- d) Danışma Kurulu: Teknoloji Grupları için oluşturulan Danışma Kurulunu,
- e) Firma/Kuruluş: TÜBİTAK'a destek başvurusunda bulunan veya TÜBİTAK'tan destek alan Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri ve kuruluşları,
- f) Girişimci: TÜBİTAK girişimcilik destek programları kapsamında teknoloji ve yenilik odaklı girişim faaliyetinde bulunmaya aday, üniversitelerin örgün öğrenim veren herhangi bir lisans programından mezun ya da üniversitelerin herhangi bir yüksek lisans veya doktora programına kayıtlı öğrenci ya da üniversitelerin herhangi bir yüksek lisans veya doktora programından mezun kişiyi,
- g) Gizlilik ihlali: İlgili destek programı mevzuatı, sözleşmesi veya taahhütnamede yer alan gizlilik şartlarına uyulmaması durumunu,
- ğ) Hakem/panelist: Öneri başvurusunu değerlendirmek üzere TÜBİTAK tarafından atanan ve değerlendirmesini ilgili destek programının uygulama esasları çerçevesinde yapan uzman kişiyi,
- h) İzleyici: Destek ile ilgili faaliyetleri, dönemler itibariyle incelemek üzere TÜBİTAK tarafından atanan, değerlendirmesini ilgili destek programının uygulama esasları çerçevesinde yapan uzman kişiyi,
- ı) Komite: TÜBİTAK Başkanlığı altında faaliyet gösteren teknoloji ve destekleme gruplarının her biri için oluşturulan yürütme komitesini,
- i) Kurul: TÜBİTAK Endüstriyel Etik Kurulunu (ENDEK),
- j) Kurul Başkanı: Endüstriyel Etik Kurulu Başkanını,

k) Mentör/İş rehberi: TÜBİTAK destek programlarında girişimciyi teknik, ticari ve idari konularda yönlendirmesi amacıyla TÜBİTAK tarafından görevlendirilen, alanında tecrübeli ve yeterli uzmanlığa sahip kişileri,

l) Muhatap: Hakkında etik ihlali iddiasında bulunulan gerçek ya da tüzel kişiyi,

m) Proje yürütücüsü: Destek için başvurulanan projenin bilimsel ve teknik olarak yürütülmesinden, ilgili raporların verilmesinden, harcama ve giderlerin desteklenen projenin gereklerine uygunluğundan sorumlu olan, kuruluş yetkilisi adına yazışmaları yapan kuruluş personelinin,

n) TEYDEB: TÜBİTAK Teknoloji ve Yenilik Destek Programları Başkanlığını,

o) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu (Kurum)

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Kurulun Oluşumu, Görevleri, Çalışma Usulü ve Danışmanlar

Kurulun oluşumu

MADDE 5- (1) Kurul; Başkan'ın her bir kontenjan için önerdiği en fazla üç aday arasından, Bilim Kurulu tarafından 4 yıllık dönemler için seçilir. Endüstriyel Etik Kurulu, her biri endüstriyel etik konusunda bilgi ve deneyim sahibi kişiler olmak koşuluyla; akademisyenlerin ve fikri mülkiyet hukuku alanında uzman hukukçuların yanı sıra, öncelik verilmesi kaydıyla Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türk Patent Enstitüsü, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı çalışanları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği çalışanları veya üyeleri arasından seçilen toplam yedi üyeden oluşur. Bir üye en fazla iki dönem için Kurulda görev alabilir.

(2) Bilim Kurulu, üyelerden birini Kurul Başkanı olarak belirler. Kurul dört yıl için seçilmiş üyeleri arasından bir başkan vekili seçer. Kurul Başkanının yokluğunda Kurula Başkan vekili başkanlık eder.

(3) Kurul ihtiyaç halinde Kurul Başkanının çağrısı üzerine toplanır. Kurulun toplantı yeter sayısı beştir. Kararlar oy çokluğuyla alınır. Oyların eşit olması durumunda kurul başkanının oyu yönünde karar verilir.

(4) Kurul toplantılarına mazeret bildirmeksizin üst üste üç defa ya da bir takvim yılı içinde yapılan tüm toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden düşer.

(5) Etiğe aykırı davranışlarda bulunduğu tespit edilmiş ya da hakkında soruşturma yürütülen kişiler Kurul üyesi ve danışman olamazlar.

(6) Kurul Başkanı ve üyelerine Bilim Kurulu tarafından belirlenen tutarlarda huzur hakkı ödenir.

(7) Kurulun sekretaryası Bilim Kurulu Sekretaryası tarafından yürütülür.

Kurulun görevleri

MADDE 6- (1) Kurulun görevleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Endüstriyel etiğe ilişkin çalışma yapmak.

b) Bu Yönetmeliğin kapsamına giren endüstriyel etik konularını incelemek, gerektiğinde alanında uzmanlık sahibi olan gerçek, tüzel kişilerden veya TÜBİTAK birimlerinden görüş almak, ilgili kişilerle yazışma yapmak, muhataptan bilgi, açıklama ya da savunma istemek, inceleme sonuçlarını ve varsa yaptırım önerilerini Başkan'a sunmak.

c) Gerek görülmesi durumunda uygulama birliği sağlamak için ilke kararlar alarak Başkan onayına sunmak.

(2) İnsanlar ve hayvanlar üzerinde yapılan araştırmalarda insan etiği ve hayvan etiği Kurulun görev alanı dışındadır. Bu alanlarda etik kural ihlali şüphesi ortaya çıktığında bilgi ve belgeler, gereği yapılmak üzere ilgili kurumlara veya kuruluşlara gönderilir.

Kurulun alışma usulü

MADDE 7- (1) Destek sürecinde görev alan kişiler veya unc şahışlar tarafından ileri sürülen endüstriyel etik ihlali iddiası, ilgili Komite'ye iletilir. Komite, etik ihlale ilişkin görüşünü ve etik ihlal incelemesine yönelik nihai karar oluşturulana kadar muhatabın TBTAK nezdinde yürütülen mevcut iş ve işlemlerinin devamı veya durdurulması ile TBTAK'a yeni destek başvurusunda bulunup bulunamayacağına yönelik önerisini Başkana sunar. Başkan, söz konusu iddianın incelenmesi için Kurula sevki ve etik ihlal incelemesine yönelik nihai karar oluşturulana kadar muhatabın TBTAK nezdindeki iş ve işlemlerinin devamı veya durdurulması ile TBTAK'a yeni destek başvurusunda bulunup bulunamayacağına yönelik kararını verir.

(2) Toplantı gündemi Kurul Başkanı tarafından hazırlanır ve toplantı ncesi Kurula sunulur. Başkanın ve Kurul Başkanının, gündemde görüşülmesini istediği diğer hususlar da toplantı gündemine alınır.

(3) Gündemde yer alan inceleme konuları, öncelikle Kurulun görev alanına girip girmediği yönünden değerlendirilir. Kapsam dışı olduğuna karar verilen konu gerekçesi belirtilerek işlemden kaldırılır. Kurulun görev alanına girdiğine karar verilen konu ile ilgili olarak Kurul Başkanı tarafından Kurul yeleri veya Kurul sekretaryası tarafından konu ile ilgili görevlendirilen çalışanlar arasından bir Raportör belirlenir. Raportör n inceleme raporunu sunar. n inceleme raporu sonucunda Kurul, incelemenin devamına veya etik kural ihlali olmadığına yönelik görüşünü oluşturur.

(4) Kurul, incelemenin herhangi bir aşamasında bir veya daha fazla danışmandan ve/veya ilgili teknoloji ve destekleme grubundan görüş alınmasına, muhataptan iddialar hakkında açıklama veya savunma istenmesine karar verebilir. Etik kural ihlali kararı verilebilmesi için savunmanın alınması gereklidir. Ancak; Kurulun bu yöndeki yazılı talebinin muhataba ulaştığı tarihten itibaren, muhatabın geçerli mazereti olmaksızın bir ay içinde cevap vermemesi durumunda muhatap, savunma hakkından feragat etmiş sayılır. Bu durumda mevcut bilgi, belge ve delillere göre incelemeye devam edilir.

(5) Raportör mevcut bilgi, belge ve delilleri değerlendirerek nihai inceleme raporunu Kurula sunar. Kurul konu hakkındaki son değerlendirmesini yaparak karar verir.

(6) Kurul kararları Kurul Başkanı tarafından Başkana sunulur. Etik kural ihlali tespit edilen muhatap ile ilgili olarak, Kurul tarafından yaptırım önerilmesi durumunda yaptırımın Bilim Kurulu tarafından onaylanması gerekir.

(7) Etik kural ihlali incelemesi sırasında muhataptan, açıklama veya savunma alınmiş olması durumlarında alınan kararla ilgili olarak muhatap, Başkanlık tarafından yazılı olarak bilgilendirilir.

(8) Etik kural ihlali iddiasında bulunan gerçek ya da tüzel kişi, alınan kararla ilgili olarak Kurul Başkanı tarafından yazılı olarak bilgilendirilir.

(9) Kurul yelerine inceleme maksadıyla verilen her türlü doküman ve evrak, karar sonrası Kurula iade edilir. Kurul Başkanı kararıyla incelemede kullanılan her türlü doküman ve evrakın bir nüshası arşivlenmek suretiyle saklanır, varsa diğer nüshalar imha edilir.

(10) Kurulun inceleme sürecinde danışman, TÜBİTAK içi birimler ve söz konusu etik kural ihlali ile ilgili tüm kişi ve firmalar ile yapılacak yazışmalar Kurul Başkanı; diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılacak yazışmalar Başkanlık aracılığıyla yapılır.

Danışmanlar

MADDE 8- (1) Kurul gerekli görmesi halinde inceleme konusunda bir veya daha fazla danışmanın görüşüne başvurabilir. Görevlendirilen danışman ilgili dosya üzerinde gizlilik ilkesine uygun olarak yapacağı inceleme sonuçlarını en geç bir ay içinde rapor halinde Kurula sunar. Danışmanın talebi ve Kurulun uygun görmesi hâlinde ek süre verilebilir. Danışmanın talep ettiği bilgi ve belgeler Kurul Başkanı aracılığıyla sağlanır.

(2) Kurul, gerektiğinde danışmanı toplantıya davet edebilir.

(3) Danışmana ihlal iddiasını incelemesi ve giderlerini karşılaması amacıyla Bilim Kurulu tarafından belirlenmiş ücret TÜBİTAK tarafından ödenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Etik Kurallara Aykırı Davranışlar, Uyarı ve Yaptırımlar

Etik kurallara aykırı davranışlar

MADDE 9- (1) Etik kurallara aykırı davranışlar şunlardır:

a) TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde muhatap tarafından gerçekleştirilmiş fikri hak ve gizlilik ihlallerinin proje ana odağını veya önemli bir kısmını oluşturması,

b) Muhatabın aynı tevsik edici belgeyi (fatura, bordro, gider pusulası vb.) birden fazla projede sunarak TÜBİTAK'tan mükerrer destek talebinde bulunması veya destek alması,

c) Muhatabın benzer proje önerisini gizleyerek, TÜBİTAK'tan veya farklı kamu kurumlarından mükerrer destek talebinde bulunması veya destek alması,

ç) Muhatabın proje başvuru ve destek süreçleri içinde haksız kazanç elde etmeye yönelik yanıltıcı, sahte, eksik bilgi veya belge sunması,

d) Muhatabın daha önce başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından TÜBİTAK'a sunulan proje önerisinin birebir benzerini veya özgün bir katkı olmaksızın aynısını TÜBİTAK'a sunması,

e) ASILSIZ ve dayanaksız olarak etik kural ihlali iddiasında bulunulması,

f) Yukarıda bahsedilen etik kural ihlalleri dışında kalan etik ilkelere aykırı diğer davranışlarda bulunulması.

Uyarı ve yaptırımlar

MADDE 10- (1) Kurul etik kural ihlalinin kasıt ya da ağır ihmal sonucu gerçekleşmediğine karar verirse, muhatap destek programları kapsamında yürütülen çalışmalarında daha dikkatli olması konusunda Kurul Başkanı tarafından yazılı olarak uyarılır.

(2) TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde, muhatap tarafından gerçekleştirilmiş fikri hak veya gizlilik ihlallerinin proje ana odağını veya önemli bir kısmını oluşturmaması durumunda, muhatap Kurul Başkanı tarafından yazılı olarak uyarılır. İhlal konusunun proje ana odağını veya önemli bir kısmını oluşturup oluşturmadığı konusunda ilgili Komitenin görüşü alınır.

(3) Etik kural ihlalinin kasıt ya da ağır ihmal sonucu gerçekleştiğinin inandırıcı ve yeterli belgelerle ispatlanması durumunda; Bilim Kurulu onay tarihinden başlamak üzere, söz konusu eylemin niteliği, kusurun ağırlığı ve yaptırım kararının sonuçları da dikkate alınarak muhataplara aşağıdaki yaptırımlar uygulanır;

a) TÜBİTAK tarafından desteklenen projelerde, muhatap tarafından gerçekleştirilmiş fikri hak veya gizlilik ihlallerinin proje ana odağını veya önemli bir kısmını oluşturması durumunda, proje yürürlükten kaldırılır. Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması durumunda, proje kapsamında muhataba yapılan ödemeler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Muhatap TÜBİTAK tarafından verilen desteklere (Patent Destek Programı hariç olmak üzere) 3 yıl boyunca başvuru yapamaz.

b) Muhatabın aynı tevsik edici belgeyi (fatura, bordro, gider pusulası vb.) birden fazla projede sunarak TÜBİTAK'tan mükerrer destek talep etmesi veya destek alması durumunda, projenin yürütülmesini akamete uğratmayacak şekilde muhataba tevsik edici belge tutarının 2 ile 10 katına kadar verilen destekten kesinti yapılır. Yürürlükte proje olmaması veya yürürlükteki projeye ilişkin Kurum ödemelerinin tutarının yeterli olmaması durumunda söz konusu tutar muhataptan tahsil edilir.

c) Muhatabın benzer proje önerisini gizleyerek, TÜBİTAK'tan veya farklı kamu kurumlarından mükerrer destek alması durumunda, mükerrer desteğe konu olan proje yürürlükten kaldırılır. Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması durumunda, proje kapsamında muhataba yapılan ödemeler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Muhatap TÜBİTAK tarafından verilen desteklere (Patent Destek Programı hariç olmak üzere) 3 yıl boyunca başvuru yapamaz.

ç) Muhatabın proje başvuru ve destek süreçleri içinde haksız kazanç elde etmeye yönelik yanıltıcı ve sahte belge sunması halinde ilgili proje yürürlükten kaldırılır. Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması durumunda, proje kapsamında muhataba yapılan ödemeler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir. Muhatap TÜBİTAK tarafından verilen desteklere (Patent Destek Programı hariç olmak üzere) 3 yıl boyunca başvuru yapamaz.

d) Muhatabın daha önce başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından TÜBİTAK'a sunulan proje önerisinin birebir benzerini veya özgün bir katkı olmaksızın aynısını TÜBİTAK'a sunması durumunda, muhatap 3 yıl boyunca TÜBİTAK'a destek başvurusunda (Patent Destek Programı hariç olmak üzere) bulunamaz, varsa yürüttüğü diğer projeler yürürlükten kaldırılır. İhlalin gerçekleştiği proje kapsamında TÜBİTAK tarafından muhataba yapılan desteğin TÜBİTAK'a iade edilmesi istenir. Muhatabın TÜBİTAK'a iade etmesi gereken ödemeler 6183 sayılı Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

e) Yönetmelikte bahsedilen etik kural ihlalleri dışında kalan etik ilkelere aykırı diğer davranışlarda bulunulması durumunda ilgili proje yürürlükten kaldırılır ve muhatabın Kurumla ilişkisinin nasıl sürdürüleceğine Kurul önerisiyle Bilim Kurulu tarafından karar verilir. Bu madde kapsamında projenin yürürlükten kaldırılması durumunda, proje kapsamında muhataba yapılan ödemeler 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

f) Asılsız ve dayanaksız olarak etik kural ihlali iddiasında bulunanlar TÜBİTAK'ın verdiği destek programlarından bu iddiada buldukları tarihten itibaren 2 yıl boyunca (Patent Başvuru Destekleri hariç olmak üzere) faydalanamaz.

(4) Kurul, TÜBİTAK'a destek başvurusunda bulunamama yaptırımlarına, ihlalin firma bünyesindeki mahiyetini ve dağılımını da göz önüne alarak öneride bulunur. Bilim Kurulu, Etik ihlalinin mahiyet ve dağılımı firmanın geneline yayılmamışsa, ihlalin gerçekleştiği firmanın TÜBİTAK'a destek başvurusunda bulunamama yaptırımının uygulanmamasına karar verebilir. Bu durumda muhatap bünyesinde ihlali gerçekleştiren kişilere Kurul tarafından yaptırım önerilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Zamanaşımı ve Bilginin Gizliliği

Zamanaşımı

MADDE 11- (1) Kurulun incelemeye başlama yetkisi, etik kural ihlali iddiasında bulunulan eylemin gerçekleştiği tarihten itibaren beş yıldır. Üzerinden beş yıl geçmiş olan etik kural ihlali davranışlar, zamanaşımına uğramış sayılır. Etik kural ihlali incelemesi yapılan konunun aynı zamanda suç teşkil etmesi ve ayrıca dava açılması durumunda, Kurulun inceleme yetkisi bakımından da zamanaşımı durmuş sayılır.

Bilginin gizliliği

MADDE 12- (1) Kurul kararları ve işlem dosyalarının içeriğindeki belgeler, genel düzenlemeler dışında, gizli olduklarından buna göre muhafaza edilmesinden ve işlem yapılmasından ilgililer sorumludur. Kurul üyeleri ve danışmanlar TÜBİTAK tarafından hazırlanan gizlilik sözleşmesini imzalamak zorundadır.

(2) Kurul kararlarına dayanak oluşturan inceleme ve soruşturma belgeleri ile raportör, danışman, birim isimleri ve raporları gizlidir. Söz konusu bilgi ve belgeler, 09/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde sadece hakkında inceleme yapılan kişiye; raportör, danışman, uzman, birim ve iddia sahibinin isimleri belirtilmemek suretiyle verilebilir.

GEÇİCİ MADDE-1 (1) Endüstriyel Etik Kurulunun oluşturulmasından itibaren ilk dört yıl için seçilecek en az bir üye TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulunda geçmişte görev alanlar arasından seçilir.

Yürürlük

MADDE 13 - (1) Bu Yönetmelik Bilim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanı yürütür.

Kabul edildiği Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Bilim Kurulu'nun 30/07/2016 tarihli ve 256 sayılı toplantısı için tıklayınız.	30/07/2016